

head cost 5–7 %, zisk < 4 %. Tato čísla jsem sledoval po dobu více než jedenácti let z pozice provozního ředitele společnosti ISS Facility services, s.r.o. Zásadní rozdíly nejsou ani v lokalitách, ani ve velikostech zdravotnických zařízení. Poslední dekáda je majoritně ovlivněna růstem minimální mzdy v ČR, tj. z hodinové sazby 48,10 Kč/hod. (2012) vzrostla na současných 112,50 Kč/hod. (2024). Pokud přijmeme fakt, že úklidový pracovník je ze 75 % určující pro kvalitně provedený úklid se všemi požadavky na výkon této odborné činnosti (znalost postupu, četnosti, BOZP při práci s dezinfekcí, ředění, respektování dezinfekčního plánu, znalost barevného kódování úklidových prostředků, bezpečná obsluha úklidových strojů), záleží kvalita úklidu právě na těchto lidech. Zaručit loajalitu při mzdách pohybujících se kolem výše minimální mzdy není jednoduché. Často tedy významně záleží na frontline manažerech, didaktice pravidelného výcviku, moderních úklidových pomůckách snižující fyzickou náročnost (pre-wet mop systems, robotické úklidové stroje, jednorázové mopy) či systémech pomáhajících kontrolovat denní rutinu (systém evidence výkonu příslušného úseku pomocí IoT technologie sběru dat, automatické dávkovače dezinfekce, chemie). Zásadním se pro loajalitu pracovníků po období covidu-19, těžkého nejen pro oblast úklidových řešení, ukázalo být vnímání úklidového pracovníka ve zdravotnických zařízeních jako člena zdravotnického týmu.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0155>

## Předcházení vzniku odpadů ze stravovacího provozu

### Prevention of waste from catering services

Michal Porhajm

ECO ELVA s.r.o., Brno, Česká republika

Zpracování odpadů je nosným tématem ochrany životního prostředí i prostředí cirkulární ekonomiky. Také v nemocničních provozech vzniká spousta odpadu. Jedním z nich je gastro odpad ze zpracování a přípravy jídel ve stravovacích provozech nemocnic. Technologie LFC (Liquid Flow Composter) je technologie ekologického zpracování odpadu, který přemění potravinový odpad (syrový i vařený) přirozenou cestou (chemickými procesy probíhajícími v trávicím traktu živých organismů) na odpadní vodu (grey water), která může být dále zpracována v kanalizaci, jako jakýkoliv jiný kanalizační odpad.

Jedná se o využití přirozeného procesu (aerobního rozkladu potravin) za přítomnosti vzduchu, vody, mikroorganismů a enzymů. Patentovaná směs enzymů a mikroorganismů zvaná PowerZyme™ byla předložena ke kontrole Státnímu zdravotnímu ústavu, který ji shledal zcela vyhovující a zdravotně nezávadnou. Tento proces je přítomen v přírodě zcela přirozeně a je uhlíkově neutrální. Oproti jiným způsobům likvidace odpadu výrazně snižuje uhlíkovou stopu stravovacího provozu a tím i celé nemocnice.

Přístroj pomocí nastaveného algoritmu vyrovnává teplotní a další parametry procesu zpracování odpadu a tím jej optimalizuje a urychluje. Vede také on-line evidenci zpracovaného odpadu, kterou lze zpětně zdokladovat pro účely ESG výkaznictví a taxonomie.

Ve světě využívají tuto technologii pro předcházení vzniku odpadu mnohá restaurační zařízení, stravovací provozy nemocnic, škol, univerzit i státních organizací a armád.

Odpad se zpracovává přímo v místě svého vzniku, odpadá tak svoz a skladování odpadu. Tím dále klesá uhlíková stopa provozu a celý proces je výrazně šetrný k životnímu prostředí.

Další informace jsou dostupné na webových stránkách autorizovaného dovozce technologie: <https://www.eco-elva.cz/>.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0156>

## 6. Postery

### Nozokomiálne vírusové infekcie

#### v postpandemickom období

#### Nosocomial viral infection after the covid-19 pandemic

Zuzana Škvarková<sup>1</sup>, Veronika Bučková<sup>1</sup>, Lukáš Pazderka<sup>3</sup>, Vanesa Chebenová<sup>1,2</sup>, Aurel Dobiaš<sup>2</sup>, Karolína Tomčíková<sup>2</sup>, Lucia Jakubcová<sup>2</sup>, Jaroslava Sokolová<sup>1,2</sup>

<sup>1</sup>Fakultná nemocnica Trnava, Oddelenie nemocničnej hygieny a epidemiológie, Trnava, Slovenská republika

<sup>2</sup>Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Centrum mikrobiológie a prevencie infekcií, Trnava, Slovenská republika

<sup>3</sup>AnalytX s.r.o., Oddelenie klinickej mikrobiológie, Trnava, SR

Pandémia covidu-19 priniesla rozvoj používania molekulárno-biologických metód v rutinných laboratóriách pri testovaní vírusových infekcií. Cieľom nášho príspevku bolo vyhodnotenie incidenčnej denzity najčastejších respiračných a gastrointestinálnych vírusových nozokomiálnych nákaz (NN) vo FN Trnava v postpandemickom období. Od roku 2022 sme vo FN TT realizovali surveillance NN semiautomatizovaným systémom HAIDI (Datlowe, s.r.o.). Incidenčná denzita vírusových respiračných NN bola v rokoch 2022 a 2023 na rovnakej úrovni – 16 prípadov/10 000 PD (patientských dní). Najčastejšou vírusovou respiračnou NN bol covid-19 s výskytom 15 prípadov/10 000 PD v oboch rokoch sledovania. Hoci incidencia komunitného covidu-19 vyžadujúceho hospitalizáciu klesla v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 o takmer dve tretiny (87 prípadov/10 000 PD vs. 31 prípadov/10 000 PD), počet prípadov nozokomiálneho covidu-19 ostal rovnaký. V roku 2022 sme nezaznamenali žiadne prípady nozokomiálnej chrípky ani RSV, čo súviselo s priaznivou epidemiologickou situáciou v komunite. Incidenčná denzita gastrointestinálnych NN sa zvýšila v roku 2022 z 1,2 prípadu/10 000 PD na 3,16 prípadov/10 000 PD v roku 2023. Najčastejšou vírusovou gastrointestinálnou NN boli rotavírusy a norovírusy s rovnakým výskytom 1/10 000 PD. Najčastejšou vírusovou NN v postpandemickom období ostáva stále covid-19. Vakcinácia zdravotníckych pracovníkov a všeobecnej populácie je kľúčovým opatrením v prevencii šírenia vírusových nozokomiálnych infekcií.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0157>